

DokumentID	Dokumentdatum	Version
TDOK 2016:0193	2016-04-19	1.0
Fastställt av	Gäller från	
Chef VO Planering	2016-06-13	
Skapat av		
Katarina Långström		

Trafiksäkerhetsbestämmelser vid användning av GSM-R

Detta dokument ingår i Trafikverkets ledningssystem och är en del av säkerhetsstyrningssystemet för järnväg. Se särskilda regler för förvaltning av säkerhetstillstånd.

Detta dokument ersätter BVF 925 *Trafiksäkerhetskrav vid användning av GSM-R telefon*, daterad 2009-05-31, som är konverterad till TDOK 2015:0112 som gäller från 2015-01-01.

Omfattning

Trafikverkets trafiksäkerhetsbestämmelser för järnväg gäller för all verksamheten på Trafikverkets järnvägsinfrastruktur och inom Trafikverket.

1 Innehållsförteckning

Syfte	2
Omfattning	2
Definitioner och förkortningar	2
Allmänt	3
Registrering av GSM-R telefon	3
Handhavande då funktionsnummer inte kan registreras	3
Hantering av problem med GSM-R telefon eller nät under tågfärd/spärrfärd	3
Hantering av problem med GSM-R telefon vid annan trafikverksamhet	4
Val av GSM-R nät vid passage av landsgräns	4
Nödanrop	4
Åtgärder i händelser av nödanrop	4
Åtgärder när förare initierat nödanrop	5
Åtgärder när tågklarare initierat nödanrop	5
Avregistrering av funktionsnummer	5
Relaterade dokument	5
Versionslogg	5

DokumentID
TDOK 2016:0193

Version
1.0

Syfte

Detta dokument innehåller trafiksäkerhetsbestämmelser vid användandet av GSM-R för järnvägens operativa drift, underhållsorganisation och trafikledning, där Trafikverket är infrastrukturförvaltare.

Omfattning

GSM-R är den europeiska järnvägens tågradiosystem som är ett GSM-system med Järnvägsspecifika funktioner. Det är kopplat till Trafikverkets telenät, till de övriga länders GSM-R nät och till de allmänna tele- och mobilnäten.

Målgruppen för denna trafiksäkerhetsbestämmelse är förare och tillsyningsmän samt personal på trafikledning.

Definitioner och förkortningar

Funktionssamtal – uppringning och samtal baserat på exempelvis tågnummer och förare.

Funktionsnummer – ett unikt tilldelat nummer avsett för en specifik funktion. Baserat på t.ex. tågnummer.

Registrering – procedur för att knyta ett funktionsnummer till telefonen.

Registrerad GSM-R telefon – telefon registrerad enligt ovan.

Funktionsnummerpresentation – presentation av den uppringande partens funktion t.ex. från vilket tågnummer denne ringer och viken funktion vederbörande har baserat ovanstående registrering på.

Automatisk samtalsstyrning – via användande av kortnummer eller speciellt dedikerade knappar på GSM-R telefonen kopplas samtalet till aktuell lokaltågklarare/fjärrtågklarare respektive eldriftsingenjör beroende på position.

Gruppanrop – samtalsform där flera i gruppen ingående personer inom anropsområdet och i förekommande fall även lokaltågklarare/fjärrtågklarare och eldriftingenjör kan delta samtidigt.

Anropsområde – sträcka eller område på järnvägsnätet definierat med avseende på gruppanropets täckningsområde.

Nödanrop – högprioriterat anrop som används för att sända nödmeddelande.

Nödmeddelande – meddelande som ger besked om brådskande åtgärder.

Passage av landsgräns – procedur vid passage av landsgräns mellan länder där GSM-R används.

DokumentID
TDOK 2016:0193

Version
1.0

Allmänt

Förare av tåg ska registrera respektive avregistrera tågets funktionsnummer för den använda GSM-R telefonen.

Tillsyningsman och fordon vid A-skydd, L-skydd, E-skydd, S-skydd, spärrfärd och växling, ska vid kommunikation med trafikledningen använda det radiosystem som fastställts i Järnvägsnätsbeskrivningen JNB.

Samtal och anrop i säkerhetstjänst ska utöver vad som framgår i detta dokument genomföras enligt modul 4 till TDOK 2015:0309 *Dialog och ordergivning*.

Registrering av GSM-R telefon

GSM-R telefonen ska kontrolleras så att den är aktiverad i rätt läge för uppdraget. Registrering av funktionsnummer ska ske innan verksamheten startar eller varje gång som funktionsnumret ändras.

Handhavande då funktionsnummer inte kan registreras

HANTERING VID FEL PÅ GSM-R SYSTEMET I SAMBAND MED FÄRDIGSTÄLLANDE AV TÅG

När det inte är möjligt att registrera funktionsnummer ska föraren meddela detta till tågklararen.

Tåget får inte ges körtillstånd om GSM-R systemet inte fungerar.

HANDHAVANDE DÅ FUNKTIONSNUMMER ÄR UPPTAGET

Föraren ska först kontrollera att rätt nummer använts och efter det informera tågklararen att numret är upptaget.

Tågklararen ombesörjer avregistrering av det tidigare funktionsnumret, via tågledaren och uppmanar därefter föraren att åter registrera funktionsnumret.

HANDHAVANDE NÄR FUNKTIONSNUMRET EJ ÄR TILLGÄNGLIGT

När text visas att funktionsnumret inte är tillgängligt ska förare kontrollera numret och göra ett nytt försök att registrera funktionsnumret. Om registreringen inte kan ske, ska föraren kontakta tågklararen och informera om situationen.

Hantering av problem med GSM-R telefon eller nät under tågfärd/spärrfärd

När text visas att nät inte är tillgängligt ska föraren informera tågklararen om situationen så snart som möjligt.

Föraren ska sedan följa instruktionerna från tågklararen avseende fortsatt färd.

Ett tåg som saknar kontakt med GSM-R nät får fortsätta tågfärden om annan form av kommunikation med tågklararen är möjlig.

När föraren konstaterar att GSM-R telefon är felaktig ska detta meddelas till tågklararen. Tåget med felaktig telefon får fortsätta längst till en plats där telefonen

DokumentID

TDOK 2016:0193

Version

1.0

kan repareras eller fordonet bytas ut, under förutsättning att föraren och tågklareraren kan kommunicera genom annan talkommunikation.

Hantering av problem med GSM-R telefon vid annan trafikverksamhet

Då GSM-R telefon slutat fungera under pågående verksamhet kan annan telefon användas, under förutsättning att tågklareraren underrättas om detta. Tågklareraren ska meddela detta telefonnummer till övriga berörda lokaltågklarerare/fjärrtågklarerare och eldriftingenjör.

Val av GSM-R nät vid passage av landsgräns

När föraren via linjebok eller GSM-R tavla uppmanas att byta GSM-R nät, ska detta göras om inte föraren är upptagen i ett nödanrop.

Nödanrop

Nödanrop är en högprioriterad anropsform där fler kan delta, men bara en tala/höras i taget (med undantag av inblandad tågklarerare som alltid har möjligheten att tala/höras).

Åtgärder i händelse av nödanrop

Då en nödsituation uppstår ska nödanrop används för att varna förare/tillsyningsman och tågklarerare.

Vid mottagandet av ett nödanrop, ska föraren/tillsyningsman anta att en farlig situation uppstått och ska då vidta alla nödvändiga åtgärder för att undvika eller minska effekterna av denna situation.

När en förare tar emot nödanrop ska denne:

- Omedelbart sänka hastigheten på tåget till hastighet för körning på sikt och köra på sikt om inget annat instrueras av tågklareraren.
- Följa anvisningar från tågklareraren.

Förare som har beordrats att stanna, får inte åter starta färden utan att ha erhållit muntligt körtillstånd från tågklareraren. Övriga förare ska fortsätta att köra på sikt till dess tågklareraren informerar dem om att köra på sikt inte längre är nödvändigt.

DokumentID

TDOK 2016:0193

Version

1.0

Åtgärder när förare initierat nödanrop

Efter att nödanrop initieras inväntas svar från tågklareraren varefter initiatorn anger orsaken till nödanropet. Inblandade parter kan därefter lämna information för att reducera nödläget varefter nödanropet (normalt) avslutas av initiatorn.

Åtgärder när tågklarerare initierat nödanrop

Efter att tågklareraren initierat ett nödanrop anger denna orsak till nödanropet. Inblandade parter kan därefter lämna information för att reducera nödläget varefter nödanropet avslutas av tågklareraren.

Avregistrering av funktionsnummer

Då tågfärden eller verksamheten är avslutad ska föraren/tillsyningsmannen försäkra sig om att funktionsnumret är avregistrerat.

HANTERING AV PROBLEM MED AVREGISTRERING AV FUNKTIONSNUMRET

Om föraren/tillsyningsman inte kan avregistrera funktionsnumret ska detta meddelas till tågklareraren som då ska ombesörja avregistrering av funktionsnumret via tågledaren.

Relaterade dokument

Användarmanual för respektive GSM-R telefontyp.

TDOK 2015:0309, Modul 4 (TDOK 2016:0042) *Dialog och ordergivning*

TDOK 2015:0309, Modul 6 (TDOK 2016:0044) *Fara och Olycka*.

TDOK 2014:0487 Trafikledda vid extraordinära förhållanden

Underlag till Linjebok (telefonnummer)

Versionslogg

Fastställd version	Dokumentdatum	Ändring	Namn
Version 1.0	2016-03-09	Regler från TSI OPE Appendix A och Appendix B införda. Ändrade tekniska förutsättningar.	Katarina Långström